



NUOTOLINIS MOKYMAS

MOKYMO PRIEMONIŲ MODELIAVIMAS MOKINIAMS, TURINTIEMS SKAITYMO, RAŠYMO SUNKUMŲ

Mokyklos, kuriose įgyjamas privalomas išsilavinimas, pritaiko ugdymo procesą kiekvienam mokiniui, nepaisant jo gyvenamosios vietos, lyties, socialinių sąlygų, gabumų ir poreikių. **Dėmesys sutelkiamas į mokinių gebėjimus**, o ne į sunkumus, kuriuos jie patiria, ar į pastebimą mokinio silpnumą. Žmonių skirtybės yra natūralus ir vertingas visuomenės bruožas ir mokyklos turėtų tai atspindėti, parinkdamos kiekvienam tinkamą mokymo medžiagą, programas, ugdymo metodų įvairovę.

Mokymo priemonės turi skatinti į procesą orientuotą mokymą, padrašinantį mokytojus išbandyti alternatyvius būdus siekiant mokymo tikslų. Žinios turi būti suvokiamos kartu su jų pritaikymu ir reikšme už mokomosios situacijos ribų. Šalia akademinų žinių reikėtų dėmesio skirti **praktiniams įgūdžiams ugdyti**.

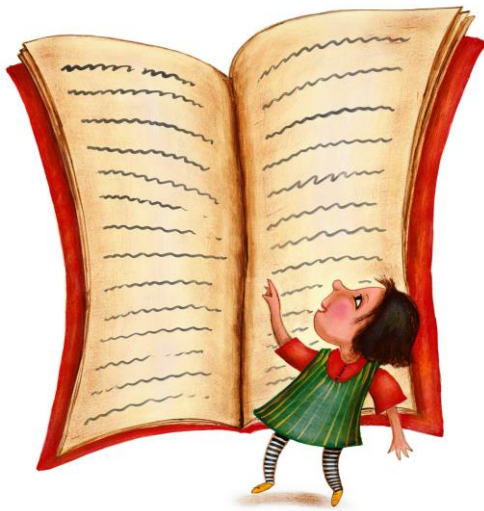
Mokymo priemonių modeliavimas mokiniams, turintiems skaitymo, rašymo sunkumų:

- Mokiniai turėtų atrasti **individualų mokymosi būdą**, taip jie sugebės pasinaudoti savo pažintiniais gebėjimais tinkamu būdu, įvaldys įgūdžius, kurie didins jų skaitymo suvokimą.
- Svarbu, kad tekstas būtų įdomus mokiniui, **tinkamas jo amžiui, atitiktų realias galimybes** ir patrauktų humoru.
- Mokomoji medžiaga gali būti pateikta įvairiais būdais (vadovėliuose, garsajuostėse, kompiuterinėse programose, vaizdajuostėse, filmuota, spausdinta, internete).
- Pratimų skaitymas neturėtų trukti **pernelyg ilgai**.
- Mokiniai galėtų pagerinti savo skaitymo greitį, klausydamiesi **greičiau skaitomo** teksto įgarsintose knygose.

- Naudodami **autokorekcijos (AutoCorrect) funkciją**, mokiniai gali į ją įtraukti savo klaidas, ir žodžiai, kuriuos jie dažnai neteisingai rašo, bus ištaisyti automatiškai.
- **Pratimai, žaidimai ir testai** turėtų papildyti pagrindinio dalyko turinio išdėstymą.
- Filmų ir vaizdajuosčių turinys, susietas su vadovėliu turi būti **tos pačios struktūros**.
- Geriau suprantama mokomoji medžiaga, kurios **struktūra paprasta ir aiški**.
- Lengviau, kai pratimai išdėstyti pagal **loginę progresiją – lengvi pratimai pirma, o sunkūs klausimai – vėliau**.
- Pratimai, kuriuos atliekant reikia **informacijos iš teksto, turi būti pirma**, o po to pratimai, kuriuose mokiniai turi interpretuoti ir ieškoti kitų būdų atsakyti į klausimus.
- Pratimai turi būti **tobulai suformuluoti**. Pavyzdžiui, toks klausimas kaip : „Mergaitė nupirko 3 apelsinus už 60 centų ir melioną už 90 centų. Kiek ji sumokėjo?“, gali sutrikdyti mokinius.
- Labai tinkami „**Įrašykite...**“ **tipo** pratimai ar kiti trumpi pratimai.
- Svarbu išmokyti mokinius sisteminti mokomąją medžiagą.
- Gerai, kai **trumpi** ir **ilgi** teksto sakiniai **kaitaliojasi**.
- Teksto turinys turėtų atitikti antraštę.
- Teksto santrauką reikėtų pateikti **atskirame puslapyje**.
- Labiau mėgstamas skaityti tekstas, kurio nauja pastraipa atskiriama **tuščia eilute**.
- Sakinys arba pastraipa turi prasidėti **terminais, kuriuos skaitytojas jau žino**, ir pateikti naujus ar nežinomus žodžius sakinio ar teksto pabaigoje.
- Svarbu, kad tekstą lydinti vaizdinė medžiaga būtų glausta ir informatyvi, parinkti žodžiai ir terminai turi būti **tie patys kaip ir pagrindiniame tekste**.
- Lengviau skaityti aiškaus žanro tekstus, kai nejungiami keli žanrai viename tekste, **nesudėtingų knygelių skaitymas gali padrasinti mokinius**.
- Naudingesnės mokymo priemonės, kurių grafinė išraiška yra **paprasta ir informatyvi**, ribotas iliustracijų kiekis.
- Tekstai mokymo priemonėse pradinių klasių mokiniams gali būti pažymėti **piktogramomis**, rodančiomis, ką jie gali skaityti savarankiškai, o kur jiems reikės suaugusiojo pagalbos.
- **12-14 punktų šrifto dydis** tinka mokiniams, turintiems skaitymo ir rašymo mokymosi sunkumų.
- Šriftas – **Times New Roman**.
- Geriausias eilutės ilgis – **10-12 žodžių eilutėje**.
- Tarpai tarp eilučių priklauso nuo mokinių individualumo.

- Lengviau skaityti, kai tekstas yra atspausdintas ant **šviesios spalvos** popieriaus.

Norėdami neatsilikti nuo bendraamžių, mokiniai, turintys skaitymo ir rašymo sunkumų, mokydamiesi turi labai stengtis, tėvai su pykčiu ir nusivylimu kalba apie kankinančius namų darbus, ilgai ruošiami namų darbai kitos veiklos sąskaita, besimokydami dažnai jaučiasi esantys nevykėliai, todėl (tai turi poveikį savigarbai) svarbu, kad **mokymosi priemonės būtų parengtos taip, kad mokiniai jaustųsi susidorojantys su mokymusi.**



Parengė Panevėžio PPT specialioji pedagogė Diana Balčiūnienė